

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudkyň JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D. a Mgr. Stanislavy Kubištové ve věci žalobkyně [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], zastoupené JUDr. Jarmilou Černou, advokátkou se sídlem Pardubice, Sladkovského 484, proti žalované **České republice – Hasičskému záchrannému sboru Pardubického kraje**, se sídlem Pardubice, Teplého 1526, IČ: 70885869, zastoupené Mgr. Miroslavem Pytlíkem, advokátem se sídlem Pardubice, Holubova 746, **o přiměřené zadostiučinění a náhradu nemajetkové újmy**, k odvolání žalobkyně a žalované proti usnesení Okresního soudu v Pardubicích ze dne 30.9.2013, č. j. 8C 373/2006-455, **t a k t o :**

- I. Usnesení okresního soudu se v odvoláním napadeném výroku pod bodem II., o nákladech řízení, **m ě n í** tak, že žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 108.622 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokátky žalobkyně.

- II. Žádná z účastnic nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora uvedeným usnesením nejprve zastavil řízení a poté žalobkyni zavázal k povinnosti nahradit žalované náklady řízení v částce 33.800 Kč k rukám advokáta Mgr. Miroslava Pytlíka v 15denní lhůtě splatnosti.

Rozhodnutí soudu prvního stupně vycházelo ze situace, kdy žalobkyně se žalobou podanou u Okresního soudu v Pardubicích dne 15.9.2006 domáhala po svém bývalém zaměstnavateli o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění ve formě omluvy, a rovněž náhrady nemajetkové újmy v částce 150.000 Kč. O tomto nároku bylo opakovaně soudem prvního stupně i soudem odvolacím rozhodováno, když naposled Krajský soud v Hradci Králové svým rozsudkem z 27.10.2010 pod č. j. 23Co 282/2009-397 změnil rozsudek soudu prvního stupně a uložil žalované České republice poskytnout žalobkyni omluvu, a rovněž pak náhradu nemajetkové újmy v částce 150.000 Kč. K dovolání žalovaného však Nejvyšší soud ČR svým rozsudkem z 29.5.2013, č. j. 21 Cdo 867/2011-440 uvedený rozsudek a i rozsudek Okresního soudu v Pardubicích z 30.3.2009, č. j. 8C 373/2006-308 zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Pardubicích k dalšímu řízení. Přestože v důsledku rozhodnutí dovolacího soudu tak bylo třeba nadále zabývat se opodstatněností žalobního nároku žalobkyně, tato vzala svoji žalobu podáním z 1.8.2013 zpět se sdělením, že plnění, kterého se domáhala v této věci, a to včetně peněžitého plnění, bylo žalovanou poskytnuto, a tím tak odpadl důvod řízení. Žalovaná proti zpětvzetí žaloby nevznášela žádné námitky, stvrdila informaci žalobkyně o tom, že po vyhlášení rozsudku odvolacího soudu došlo ke splnění povinností v rozsudku uvedených.

Nicméně připomněla, že k plnění došlo za situace, kdy bylo plněno podle tehdy pravomocného rozsudku odvolacího soudu, ten ale byl následně zrušen a věc byla vrácena Okresnímu soudu v Pardubicích k dalšímu řízení. Poskytnuté plnění tak žalovaná považuje za plnění bez právního důvodu, a žalobkyni tak nelze považovat za účastníka, který by byl procesně úspěšný, a bylo by mu možné přiznat z tohoto důvodu právo na náhradu nákladů řízení. Naopak sama žádala přiznat tuto náhradu, neboť je to naopak žalobkyně, která zavinila svým zpětvzetím žaloby zastavení řízení.

Okresní soud za shora popsané situace řízení podle § 96 o. s. ř. zastavil. O nákladech rozhodl s odkazem na ust. § 146 odst. 2 věta první ve spojení s § 150 o. s. ř. přihlédl k tomu, že žalovaná byla v předchozí fázi řízení vždy úspěšná - v řízení před soudem prvního stupně, oproti tomu žalobkyně byla úspěšná vždy v odvolacím řízení a podle výsledku dovolacího řízení lze za úspěšnější považovat žalovanou. Jí také proto přiznal náhradu nákladů sestávající ze 2 úkonů právní služby po 8.150 Kč podle § 7 bod 5, § 9 odst. 3 písm. b) a § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ze 2 paušálních náhrad hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky; dále přiznal na nákladech 2 úkony právní služby advokáta žalované za řízení před okresním soudem po rozhodnutí dovolacího soudu ve stejných částkách jako v dovolacím řízení.

Proti tomuto usnesení, a to výslovně proti výroku pod bodem II., si odvolání podala žalovaná. Připomněla důvody, pro které Nejvyšší soud ČR zrušil rozsudek odvolacího soudu, a z toho dovozoval, že žalobkyně své zpětvzetí učinila v reakci na zhodnocení své případné úspěšnosti v řízení. Proto to musí být právě jen ona, která ponese odpovědnost na nákladech řízení za předchozí všechny fáze tohoto řízení a žádala o změnu usnesení okresního soudu a přiznání nákladů v předloženém vyúčtování.

Odvolání si podala rovněž i žalobkyně. Za podstatné považovala, že po podání žaloby došlo ke splnění povinností, jež byly předmětem jejího žalobního požadavku, přičemž není významné, z jakého důvodu se tak stalo. Z tohoto procesního hlediska tak proto žalobkyně byla v řízení úspěšná a měla by jí být přiznána plná náhrada nákladů řízení. I pro případ odlišného posouzení ale odmítla, že by snad měla být ona zavázána k povinnosti nahradit žalované náklady za advokátní zastoupení a v té souvislosti poukazovala na judikaturu Ústavního soudu ČR, týkající se náhrady nákladů organizačních složek státu, u nichž lze očekávat dostatečné personální vybavení osob s právnickým vzděláním pro účely zastoupení v řízení před soudem. Z toho pak vyplývá závěr o tom, že ač žalovaná může využít advokátního zastoupení, tak v případě soudního řízení pak se nemůže domáhat náhrady nákladů za takové výdaje s tímto zastoupením.

Odvolací soud přezkoumal usnesení okresního soudu v rozsahu napadeném odvoláním, tedy pouze ve výroku o nákladech řízení, a dospěl k následujícím závěrům.

Předně odvolací soud odkazuje na shora uvedenou rekapitulaci procesního stavu v době rozhodování soudu prvního stupně o zastavení řízení. Zpětvzetí žaloby ze strany žalobkyně je třeba považovat za odpovídající procesní úkon v situaci, kdy se žalobkyni dostalo plného uspokojení jejích žalobních požadavků, a tím tak zcela odpadl předmět

v řízení. Žalobkyni tak vskutku nezbývalo nic jiného, než na tuto situaci reagovat tak, že podle § 96 odst. 1 o. s. ř. musela svoji žalobu vzít zpět.

Podle § 96 odst. 3 o. s. ř. platí, že soud může rozhodnout, že zpětvzetí návrhu není účinné, jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí. I přes tato ustanovení umožňující žalované nesouhlasit se zpětvzetím žaloby, takovou možnost žalovaná v nyní posuzované věci využít nemohla. Soudní praxe totiž dospěla k závěru, že vzal-li žalobce žalobu zpět proto, že uplatněná pohledávka zanikla splněním ze strany žalovaného, pak žalovaný nemá vážné důvody k nesouhlasu se zpětvzetím žaloby. Takový spor totiž z pohledu obou účastnických stran i z pohledu ust. § 1 a 2 o. s. ř. ztrácí své opodstatnění a veškeré důvody, které žalovaný uvede ke zdůvodnění svého nesouhlasu se zpětvzetím žaloby, nemohou být považovány za vážné (srov. s usnesením Nejvyššího soudu ČR z 16.9.1999, sp. zn. 25 Cdo 1792/99 či usnesení ze 16.5.2013, sp. zn. 22 Cdo 932/2013). Jinými slovy to znamená, i pro případ kdyby žalovaná se zpětvzetím žaloby ze strany žalobkyně vyslovila nesouhlas, tvrdila by, že k poskytnutí zadosti učinění nebyl důvod, tak v takovém případě by se svými důvody neuspěla potud, pokud by se domáhala nezastavení řízení a pokračování řízení o požadavku žalobkyně.

Přesto odvolací soud má za to, že žalobkyni lze označit za procesně úspěšného účastníka, jemuž je třeba přiznat právo na náhradu nákladů řízení. Byla to totiž žalovaná, která měla a mohla, pokud by chtěla předejít současné procesní situaci po rozhodnutí dovolacího soudu, a poté co dříve již poskytla žalobkyni plnění na jejich požadavcích, uplatnit podle § 97 o. s. ř. vzájemnou žalobu a minimálně ve vztahu k poskytnutí nemajetkové peněžní náhrady žádat její vrácení s argumentem, že k jejímu poskytnutí tu nebyl právní důvod, resp. dříve existující právní důvod odpadl, a žalobkyně by tak měla plnění, které od žalované obdržela, vrátit. V takovém případě lze očekávat, že by sice došlo k zastavení řízení o původním požadavku žalobkyně, ale mohlo by být pokračováno v řízení o vzájemné žalobě, a to s využitím do té doby nashromážděných tvrzení a důkazů, byť s výhradou závazných pokynů dovolacího soudu. V takovém případě by se rozhodování o nákladech řízení již od data podání žalobkyně odsunulo podle § 151 odst. 1 o. s. ř. až na okamžik, kdy by řízení bylo zcela skončeno. Teprve tehdy by bylo možno vyhodnotit procesní úspěch toho kterého z účastníků podle zásad vyjádřených v ust. § 142 a násl. o. s. ř. Jestliže žalovaná to ale neučinila, vzájemnou žalobu nepodala, tím způsobila, že na procesní úspěch, a to i z hlediska aplikace ust. § 146 odst. 2 o. s. ř., je třeba hledět podle současného stavu, kdy žalobkyně byla na svých nárocích plně uspokojena, a náleží jí tak podle § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. právo na náhradu nákladů v řízení. Za nevýznamné, minimálně ve vztahu k nákladům řízení, v této věci považuje odvolací soud tu případnou skutečnost, kdy by žalovaná se svým požadavkem na vrácení poskytnutého plnění se nově obrátila na žalobkyni a posléze pak na soud a žádala by o vrácení bezdůvodného obohacení. V takovém novém řízení by musela být nově hodnocena procesní úspěšnost a při rozhodování by již byly zvažovány ty náklady, které by byly spojeny s tímto novým řízením.

Vzhledem ke shora uvedeným závěrům odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně v nákladovém výroku podle § 220 o. s. ř. a žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů za všechny předchozí fáze, tedy před soudem prvního stupně, v odvolacím řízení i v řízení dovolacím. Poté, co došlo ke zrušení vyhlášky č. 484/2000 Sb., kterou byly stanoveny

paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem v občanském soudním řízení, je třeba aplikovat při rozhodování o nákladech v případě advokátního zastoupení pravidla vyjádřená ve vyhlášce č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Nárok žalobkyně na poskytnutí zadostiučinění souvisí s ochranou osobnostních práv žalobkyně a v takovém případě se za tarifní hodnotu podle § 9 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění od 1.9.2006, považuje částka 50.000 Kč, a tedy výše odměny za 1 úkon právní služby při aplikaci § 7 téže vyhlášky činí odměna částku 3.100 Kč, ke každému úkonu právní služby pak náleží paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 vyhlášky ve výši 300 Kč. Jestliže žalobkyně součástí zpětvzetí žaloby předložila i vyúčtování, z něhož vyplývá, že požaduje odměnu za 23 úkonů právní služby, pak takový účtovaný a žádaný rozsah je možno s ohledem na obsah spisu a dosavadní průběh řízení akceptovat, celková odměna i tak vypočtena za 23 úkonů právní služby po 3.100 Kč ve výši 71.300 Kč, 23 náhrad hotových výdajů po 300 Kč ve výši 6.900 Kč. Součet odměny a náhrady ve výši 78.200 Kč bylo třeba zvýšit o daň z přidané hodnoty ve výši 21 % na částku 94.622 Kč a k tomu nakonec připočíst 2x zaplacený soudní poplatek ze žaloby a posléze z odvolání v částce celkem 14.000 Kč. Celkové náklady tak činí 108.622 Kč, které by měla žalovaná k rukám advokátky žalobkyně v třidenní lhůtě splatnosti podle § 149 odst. 1 ve spojení s § 160 odst. 1 o. s. ř. nahradit.

Nakonec ještě odvolací soud rozhodl o nákladech odvolacího řízení, a byť žalobkyně byla úspěšná s tím, aby jí bylo přiznáno právo na náhradu, pak tato náhrada byla přiznána ve výrazně nižší částce, a to vlivem odlišného výpočtu výše odměny za 1 úkon právní služby. Proto nese každý z účastníků v odvolacím řízení jen dílčí úspěch a pak platí podle § 224 odst. 1 a 2 ve spojení s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., že žádná z účastnic nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné. Dovolání by bylo lze podat pro řešení právní otázky vyplývající z případu uvedených v § 237 o. s. ř. s tím, že o přípustnosti dovolání by rozhodoval dovolací soud. Dovolání v takovém případě je třeba podat k Nejvyššímu soudu ČR ve lhůtě 2 měsíců od doručení tohoto usnesení u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Pardubicích dne 31. března 2014

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

██████████.